

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА ІННОВАЦІЙНОЇ
ОСВІТИ**

Кафедра цивільно-правових дисциплін

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАВОВІ ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Назва освітньо-професійної програми	Право
Рівень вищої освіти	перший(бакалаврський)
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Вид навчальної дисципліни	вибіркова
Мова викладання	українська
Рік навчання	другий (заочна) третій (денна, заочна)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Дніпровського державного університету
внутрішніх справ
протокол від 11.07.2025 № 11

СХВАЛЕНО

Вченою радою Навчально-
наукового інституту права та
інноваційної освіти
протокол від 19.06.2025 № 11

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Право»

_____ Ольга ЧЕПІК-ТРЕГУБЕНКО

Розглянуто на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти
протокол від 18.06.2025 № 21

Правові основи підприємницької діяльності. Робоча програма навчальної дисципліни. Дніпро: Дніпровський державний університет внутрішніх справ, 2025 рік. 30с.

РОЗРОБНИК:

доцент кафедри цивільно-правових дисциплін Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти Дніпровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент Карпенко Роман Валерійович.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Генеральний директор ТОВ «Науково-виробниче об'єднання «Техніка 3000»», доктор юридичних наук, професор Обушенко Олександр Миколайович.
2. Перший проректор ВВПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», кандидат юридичних наук, доцент Алфьорова Тетяна Миколаївна.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**
(додаток 1 до Робочої програми навчальної дисципліни)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	4	4
Загальна кількість годин	120	120
Рік підготовки	2-3	2-3
Семестр	5	5
Лекції	20	10
Семінарські	10	10
Практичні	10	6
Самостійна робота	80	100
Індивідуальні завдання (курсова робота)		
Підсумковий семестровий контроль	1 семеср - залік	1 семестр - залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Правові основи підприємницької діяльності» є набуття системи знань щодо нормативно-правових актів, які регулюють процеси в народному господарстві України, формування вмінь та навичок орієнтуватися у чинному законодавстві, основних принципах укладення господарських договорів, порядку застосування господарсько-правової відповідальності, у оволодінні правовими основами регулювання банкрутства, захисту економічної конкуренції, якості продукції, робіт та послуг, здійснення зовнішньоекономічної діяльності.

Результати вивчення навчальної дисципліни «Правові основи підприємницької діяльності».

знати:

1) на понятійному рівні: основні поняття та категорії господарського права й законодавства;

2) на фундаментальному рівні: основні наукові концепції, теорії тощо, які стосуються розуміння та змісту тих чи інших інститутів господарського права;

3) на практично-творчому рівні: основні методики тлумачення та застосування норм господарського права, а так само основи методології науково-дослідницької діяльності у сфері господарського права.

вміти:

1) на репродуктивному рівні: відтворювати отримані знання з дисципліни;

2) на алгоритмічному рівні: застосовувати загальні моделі та послідовності до вивчення тих чинних інститутів господарського права;

3) на евристичному рівні: на основі методологічно обґрунтованих наукових пошуків продукувати нові знання про предмет дисципліни, що вивчається;

4) на творчому рівні: висловлювати свою науково обґрунтовану позицію з приводу тих чинних актуальних питань господарського права.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за освітньою програмою:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК4 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Спеціальні компетентності:

СК2 – здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.

СК4 – здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК7 – здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінально-процесуальне право.

СК9 – здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

Пререквізити: «Економіка і фінанси підприємства», «Економічна теорія», Основи підприємництва», «Податкове право»

Постреквізити: «Корпоративне право, аудит та внутрішньогосподарський контроль, корпоративне управління, економіка та організація діяльності об'єднань підприємств»

Здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати такі **результати навчання:**

ПРН1 – визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН3 – проводити збір, інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН4 – знати та розуміти основи права Європейського Союзу.

ПРН8 – застосувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

ПРН11 – мати базові навички риторики.

ПРН20 – розробляти і викладати спеціальні дисципліни у закладах освіти, застосовувати сучасні освітні технології та методики.

ПРН21 – готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН22 – надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ПРАВОВИХ ОСНОВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ЛЕГІТИМАЦІЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Поняття та предмет господарського права. Поняття, ознаки та види господарських правовідносин. Система та джерела господарського законодавства під час воєнного стану. Поняття та ознаки підприємництва як виду господарської діяльності під час воєнного стану. Ознаки підприємництва: ризик, систематичність, самостійність, ініціативність, суспільна відповідальність, самостійна юридична відповідальність. Державна регуляторна політика у сфері господарської діяльності під час воєнного стану. Порядок створення суб'єктів господарювання та їх державна реєстрація. Правові підстави ліцензування у господарській діяльності під час воєнного стану. Засоби підтримки суб'єктів господарювання під час воєнного стану.

ТЕМА 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ФОРМИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Підприємство як організаційна форма господарювання. Ознаки підприємства. Види підприємств залежно від форм власності: приватне підприємство, підприємство, що діє на основі колективної власності (підприємство колективної власності), комунальне підприємство, державне підприємство, підприємство, засноване на змішаній формі власності (на базі об'єднання майна різних форм власності). Види підприємств залежно від способу утворення (заснування) та формування статутного капіталу: унітарні та корпоративні підприємства під час воєнного стану. Господарські товариства: поняття, види та особливості правового регулювання під час воєнного стану. Підприємства колективної форми власності під час воєнного стану. Особливості створення і діяльності деяких суб'єктів господарювання під час воєнного стану: біржі, торгово-промислові палати, фермерські господарства, кредитні спілки. Об'єднання підприємств: поняття, види.

ТЕМА 3. ГОСПОДАРСЬКІ ДОГОВОРИ

Поняття та підстави виникнення господарських зобов'язань. Види господарських зобов'язань. Способи забезпечення виконання господарських зобов'язань під час воєнного стану. Загальні умови виконання, зміни та припинення господарських зобов'язань. Поняття, форма і зміст господарських договорів. Класифікація господарських договорів. Способи і порядок укладання

господарських договорів під час воєнного стану. Зміст господарських договорів під час воєнного стану. Види та характеристика деяких видів господарських договорів під час воєнного стану. Договори поставки, оренди, лізингу, факторингу, комісії, комерційної концесії, кредитний договір. Зміна та розірвання господарських договорів під час воєнного стану.

ТЕМА 4. ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Поняття та принципи господарсько-правової відповідальності суб'єктів господарювання. Підстави господарсько-правової відповідальності під час воєнного стану. Межі та строки реалізації господарсько-правової відповідальності. Відшкодування збитків як форма господарсько-правової відповідальності. Склад та розмір відшкодування збитків під час воєнного стану. Вартість втраченого, пошкодженого або знищеного майна під час воєнного стану. Додаткові витрати, понесені стороною, яка зазнала збитків внаслідок порушення зобов'язання другою стороною під час воєнного стану. Неодержаний прибуток (втрачена вигода) під час воєнного стану. Матеріальна компенсація моральної шкоди під час воєнного стану. Штрафні санкції та порядок їх застосування. Неустойка, штраф, пеня. Розмір штрафних санкцій. Порядок застосування штрафних санкцій під час воєнного стану. Оперативно-господарські санкції. Види оперативно-господарських санкцій. Підстави та порядок застосування оперативно-господарських санкцій під час воєнного стану. Адміністративно-господарські санкції. Види адміністративно-господарських санкцій під час воєнного стану. Гарантії прав суб'єктів господарювання в разі неправомірного застосування до них адміністративно-господарських санкцій під час воєнного стану.

ТЕМА 5. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БАНКРУТСТВА

Поняття і суб'єкти неплатоспроможності та банкрутства під час воєнного стану. Заходи запобігання банкрутства під час воєнного стану. Проведення у справах про банкрутство під час воєнного стану. Способи відновлення платоспроможності боржника під час воєнного стану. Судові процедури, що застосовуються до боржника у справі про банкрутство під час воєнного стану. Розпорядження майном боржника. Санація боржника: види та строки. Мирова угода. Наслідки визнання боржника банкрутом під час воєнного стану. Ліквідаційна процедура суб'єкта господарювання, якого визнано банкрутом під час воєнного стану. Черговість задоволення вимог кредиторів під час воєнного стану. Особливості банкрутства фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності під час воєнного стану.

ТЕМА 6. ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

Загальна характеристика законодавства про захист економічної конкуренції під час воєнного стану. Конкуренція у сфері господарювання під час воєнного стану. Монопольне становище суб'єкта господарювання. Обмеження монополізму в економіці під час воєнного стану. Природні монополії.

Зловживання монопольним становищем на ринку під час воєнного стану. Неправомірні угоди між суб'єктами господарювання під час воєнного стану. Дискримінація суб'єктів господарювання. Недобросовісна конкуренція під час воєнного стану. Неправомірне використання ділової репутації суб'єкта господарювання. Створення перешкод суб'єктам господарювання у процесі конкуренції під час воєнного стану. Досягнення неправомірних переваг у конкуренції. Неправомірне збирання, розголошення та використання відомостей, що є комерційною таємницею під час воєнного стану. Правове становище Антимонопольного комітету України під час воєнного стану. Завдання, склад та повноваження Антимонопольного комітету України під час воєнного стану. Відповідальність за порушення законодавства про захист економічної конкуренції під час воєнного стану.

ТЕМА 7. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХИСТУ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ, РОБІТ ТА ПОСЛУГ

Правові гарантії забезпечення належної якості товарів під час воєнного стану. Поняття якості продукції, робіт та послуг. Методи забезпечення якості продукції, робіт та послуг. Правове регулювання стандартизації під час воєнного стану. Стандарти, їх види та характеристика. Сертифікація та її види. Повноваження державних органів щодо забезпечення якості продукції, робіт та послуг. Державний захист прав споживачів під час воєнного стану. Метрологія та метрологічна діяльність. Забезпечення єдності вимірювань. Гарантійні терміни, терміни придатності, терміни експлуатації. Відповідальність за порушення законодавства стосовно захисту якості продукції, робіт та послуг під час воєнного стану.

ТЕМА 8. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Законодавство про зовнішньоекономічну діяльність під час воєнного стану. Поняття, суб'єкти та види зовнішньоекономічної діяльності. Сутність та суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. Види зовнішньоекономічної діяльності під час воєнного стану. Правові форми здійснення зовнішньоекономічної діяльності під час воєнного стану. Зовнішньоекономічний договір. Порядок укладання зовнішньоекономічних договорів під час воєнного стану. Іноземні інвестиції та їх види під час воєнного стану. Форми іноземних інвестицій під час воєнного стану. Державні гарантії захисту іноземних інвестицій під час воєнного стану. Правове регулювання експортно-імпортних операцій під час воєнного стану. Торгово-посередницькі операції та їх класифікація. Тарифні та нетарифні заходи правового регулювання експортно-імпортних операцій суб'єктів господарювання під час воєнного стану. Правові умови здійснення операцій з давальницькою сировиною під час воєнного стану. Відповідальність у зовнішньоекономічній діяльності під час воєнного стану.

4. СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Загальні засади правових основ підприємницької діяльності. Легітимація господарської діяльності	1.Поняття та предмет господарського права. Поняття, ознаки та види господарських правовідносин. 2.Система та джерела господарського законодавства під час воєнного стану. Поняття та ознаки підприємництва як виду господарської діяльності. Ознаки підприємництва: ризик, систематичність, самостійність, ініціативність, суспільна відповідальність, самостійна юридична відповідальність під час воєнного стану. 3.Державна регуляторна політика у сфері господарської діяльності під час воєнного стану. Порядок створення суб'єктів господарювання та їх державна реєстрація. 4.Правові підстави ліцензування у господарській діяльності під час воєнного стану. Засоби підтримки суб'єктів господарювання під час воєнного стану.	2
Тема № 2. Організаційно- правові форми суб'єктів господарювання	1.Підприємство як організаційна форма господарювання. Ознаки підприємства. Види підприємств залежно від форм власності: приватне підприємство, підприємство, що діє на основі колективної власності (підприємство колективної власності), комунальне підприємство, державне підприємство, підприємство, засноване на змішаній формі власності (на базі об'єднання майна різних форм власності). Види підприємств залежно від способу утворення (заснування) та формування статутного капіталу: унітарні та корпоративні підприємства. 2.Господарські товариства: поняття, види та особливості правового регулювання під час воєнного стану. Підприємства колективної форми власності. Особливості створення і діяльності деяких суб'єктів господарювання: біржі, торгово-	2

	промислові палати, фермерські господарства, кредитні спілки. 3.Об'єднання підприємств під час воєнного стану: поняття, види.	
Тема № 3. Господарські договори	1.Поняття та підстави виникнення господарських зобов'язань під час воєнного стану. Види господарських зобов'язань під час воєнного стану. Способи забезпечення виконання господарських зобов'язань. Загальні умови виконання, зміни та припинення господарських зобов'язань під час воєнного стану. 2.Поняття, форма і зміст господарських договорів під час воєнного стану. Класифікація господарських договорів. Способи і порядок укладання господарських договорів. Зміст господарських договорів під час воєнного стану. Види та характеристика деяких видів господарських договорів під час воєнного стану. 3.Договори поставки, оренди, лізингу, факторингу, комісії, комерційної концесії, кредитний договір. Зміна та розірвання господарських договорів під час воєнного стану.	2
Тема № 4. Господарсько-правова відповідальність	1.Поняття та принципи господарсько-правової відповідальності суб'єктів господарювання під час воєнного стану. Підстави господарсько-правової відповідальності під час воєнного стану. Межі та строки реалізації господарсько-правової відповідальності під час воєнного стану. 2.Відшкодування збитків як форма господарсько-правової відповідальності. Склад та розмір відшкодування збитків під час воєнного стану. Вартість втраченого, пошкодженого або знищеного майна. Додаткові витрати, понесені стороною, яка зазнала збитків внаслідок порушення зобов'язання другою стороною під час	2

	воєнного стану. Неодержаний прибуток (втрачена вигода). під час воєнного стану. 3.Матеріальна компенсація моральної шкоди під час воєнного стану. Штрафні санкції та порядок їх застосування. Неустойка, штраф, пеня. Розмір штрафних санкцій. Порядок застосування штрафних санкцій під час воєнного стану. Оперативно-господарські санкції. Види оперативно-господарських санкцій під час воєнного стану. Підстави та порядок застосування оперативно-господарських санкцій під час воєнного стану. Адміністративно-господарські санкції. Види адміністративно-господарських санкцій під час воєнного стану. Гарантії прав суб'єктів господарювання в разі неправомірного застосування до них адміністративно-господарських санкцій під час воєнного стану.	
Тема № 5. Правове регулювання банкрутства	1.Поняття і суб'єкти неплатоспроможності та банкрутства під час воєнного стану. Заходи запобігання банкрутства. Провадження у справах про банкрутство під час воєнного стану. Способи відновлення платоспроможності боржника під час воєнного стану. Судові процедури, що застосовуються до боржника у справі про банкрутство під час воєнного стану. 2.Розпорядження майном боржника. Санація боржника: види та строки. Мирова угода під час воєнного стану. Наслідки визнання боржника банкрутом. Ліквідаційна процедура суб'єкта господарювання, якого визнано банкрутом під час воєнного стану. 3.Черговість задоволення вимог кредиторів під час воєнного стану. Особливості банкрутства фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності під час воєнного стану.	2
Тема № 6. Захист економічної	1.Загальна характеристика законодавства про захист економічної конкуренції.	2

конкуренції	Конкуренція у сфері господарювання. Монопольне становище суб'єкта господарювання. Обмеження монополізму в економіці під час воєнного стану. Природні монополії. Зловживання монопольним становищем на ринку. Неправомірні угоди між суб'єктами господарювання. Дискримінація суб'єктів господарювання під час воєнного стану. Недобросовісна конкуренція. Неправомірне використання ділової репутації суб'єкта господарювання під час воєнного стану. 2.Створення перешкод суб'єктам господарювання у процесі конкуренції під час воєнного стану. Досягнення неправомірних переваг у конкуренції під час воєнного стану. Неправомірне збирання, розголошення та використання відомостей, що є комерційною таємницею під час воєнного стану. Правове становище Антимонопольного комітету України. Завдання, склад та повноваження під час воєнного стану Антимонопольного комітету України. Відповідальність за порушення законодавства про захист економічної конкуренції під час воєнного стану.	
Тема № 7. Правове регулювання захисту якості продукції, робіт та послуг	1.Правові гарантії забезпечення належної якості товарів під час воєнного стану. Поняття якості продукції, робіт та послуг. Методи забезпечення якості продукції, робіт та послуг. Правове регулювання стандартизації. Стандарти, їх види та характеристика. Сертифікація та її види під час воєнного стану. 2.Повноваження державних органів щодо забезпечення якості продукції, робіт та послуг під час воєнного стану. Державний захист прав споживачів під час воєнного стану. Метрологія та метрологічна діяльність. Забезпечення єдності вимірювань. Гарантійні терміни, терміни придатності, терміни експлуатації. 3.Відповідальність за порушення законодавства стосовно захисту якості	4

	продукції, робіт та послуг під час воєнного стану.	
Тема № 8. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності	1. Законодавство про зовнішньоекономічну діяльність під час воєнного стану. Поняття, суб'єкти та види зовнішньоекономічної діяльності. Сутність та суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. Види зовнішньоекономічної діяльності. Правові форми здійснення зовнішньоекономічної діяльності під час воєнного стану. 2. Зовнішньоекономічний договір. Порядок укладання зовнішньоекономічних договорів під час воєнного стану. Іноземні інвестиції та їх види. Форми іноземних інвестицій під час воєнного стану. Державні гарантії захисту іноземних інвестицій під час воєнного стану. Правове регулювання експортно-імпортних операцій. Торгово-посередницькі операції та їх класифікація під час воєнного стану. Тарифні та нетарифні заходи правового регулювання експортно-імпортних операцій суб'єктів господарювання під час воєнного стану. 3. Правові умови здійснення операцій з давальницькою сировиною під час воєнного стану. Відповідальність у зовнішньоекономічній діяльності під час воєнного стану.	4

Теми семінарських занять

Назва теми семінарського заняття	Кількість годин
Тема № 1. Загальні засади правових основ підприємницької діяльності. Легітимація господарської діяльності	2
Тема № 5. Правове регулювання банкрутства	2
Тема № 7. Правове регулювання захисту якості продукції, робіт та послуг	2
Тема № 8. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності	4

Теми практичних занять

Назва теми практичного заняття	Кількість годин
Тема № 2. Організаційно-правові форми суб'єктів господарювання	2
Тема № 3. Господарські договори	4
Тема № 4. Господарсько-правова відповідальність	2
Тема № 6. Захист економічної конкуренції	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми для самостійної роботи	Кількість годин
Тема № 1. Загальні засади правових основ підприємницької діяльності. Легітимація господарської діяльності	10
Тема № 2. Організаційно-правові форми суб'єктів господарювання	10
Тема № 3. Господарські договори	10
Тема № 4. Господарсько-правова відповідальність	10
Тема № 5. Правове регулювання банкрутства	10
Тема № 6. Захист економічної конкуренції	10
Тема № 7. Правове регулювання захисту якості продукції, робіт та послуг	10
Тема № 8. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності	10

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Загальні засади правових основ підприємницької діяльності. Легітимація господарської діяльності	1. Поняття та предмет господарського права. Поняття, ознаки та види господарських правовідносин. 2. Система та джерела господарського законодавства під час воєнного стану. Поняття та ознаки підприємництва як виду господарської діяльності. Ознаки підприємництва: ризик, систематичність, самостійність, ініціативність, суспільна відповідальність, самостійна юридична відповідальність. 3. Державна регуляторна політика у сфері господарської діяльності під час воєнного стану. Порядок створення суб'єктів	2

	господарювання та їх державна реєстрація під час воєнного стану. 4.Правові підстави ліцензування у господарській діяльності під час воєнного стану. Засоби підтримки суб'єктів господарювання під час воєнного стану.	
Тема № 2. Організаційно-правові форми суб'єктів господарювання	1.Підприємство як організаційна форма господарювання під час воєнного стану. Ознаки підприємства. Види підприємств залежно від форм власності: приватне підприємство, підприємство, що діє на основі колективної власності (підприємство колективної власності), комунальне підприємство, державне підприємство, підприємство, засноване на змішаній формі власності (на базі об'єднання майна різних форм власності). Види підприємств залежно від способу утворення (заснування) та формування статутного капіталу: унітарні та корпоративні підприємства. 2.Господарські товариства: поняття, види та особливості правового регулювання. Підприємства колективної форми власності. Особливості створення і діяльності деяких суб'єктів господарювання під час воєнного стану: біржі, торгово-промислові палати, фермерські господарства, кредитні спілки. 3.Об'єднання підприємств під час воєнного стану: поняття, види.	2
Тема № 3. Господарські договори	1.Поняття та підстави виникнення господарських зобов'язань під час воєнного стану. Види господарських зобов'язань. Способи забезпечення виконання господарських зобов'язань. Загальні умови виконання, зміни та припинення господарських зобов'язань. 2.Поняття, форма і зміст господарських договорів. Класифікація господарських договорів. Способи і порядок укладання господарських договорів під час воєнного	2

	стану. Зміст господарських договорів. Види та характеристика деяких видів господарських договорів під час воєнного стану. 3. Договори поставки, оренди, лізингу, факторингу, комісії, комерційної концесії, кредитний договір. Зміна та розірвання господарських договорів під час воєнного стану.	
Тема № 5. Правове регулювання банкрутства	1. Поняття і суб'єкти неплатоспроможності та банкрутства під час воєнного стану. Заходи запобігання банкрутства. Проведення у справах про банкрутство під час воєнного стану. Способи відновлення платоспроможності боржника під час воєнного стану. Судові процедури, що застосовуються до боржника у справі про банкрутство під час воєнного стану. 2. Розпорядження майном боржника. Санація боржника: види та строки. Мирова угода під час воєнного стану. Наслідки визнання боржника банкрутом. Ліквідаційна процедура суб'єкта господарювання, якого визнано банкрутом під час воєнного стану. 3. Черговість задоволення вимог кредиторів під час воєнного стану. Особливості банкрутства фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності під час воєнного стану.	2
Тема № 6. Захист економічної конкуренції	1. Загальна характеристика законодавства про захист економічної конкуренції. Конкуренція у сфері господарювання. Монопольне становище суб'єкта господарювання. Обмеження монополізму в економіці під час воєнного стану. Природні монополії. Зловживання монопольним становищем на ринку. Неправомірні угоди між суб'єктами господарювання. Дискримінація суб'єктів господарювання під час воєнного стану. Недобросовісна конкуренція. Неправомірне використання ділової репутації суб'єкта	2

	господарювання під час воєнного стану. 2.Створення перешкод суб'єктам господарювання у процесі конкуренції під час воєнного стану. Досягнення неправомірних переваг у конкуренції під час воєнного стану. Неправомірне збирання, розголошення та використання відомостей, що є комерційною таємницею під час воєнного стану. Правове становище Антимонопольного комітету України. Завдання, склад та повноваження під час воєнного стану Антимонопольного комітету України. Відповідальність за порушення законодавства про захист економічної конкуренції під час воєнного стану.	
--	---	--

Теми семінарських занять

Назва теми семінарського заняття	Кількість годин
Тема № 2. Організаційно-правові форми суб'єктів господарювання	2
Тема № 3. Господарські договори	2
Тема № 4. Господарсько-правова відповідальність	2
Тема № 5. Правове регулювання банкрутства	2
Тема № 6. Захист економічної конкуренції	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми для самостійної роботи	Кількість годин
Тема № 1. Загальні засади правових основ підприємницької діяльності. Легітимація господарської діяльності	10
Тема № 2. Організаційно-правові форми суб'єктів господарювання	10
Тема № 3. Господарські договори	10
Тема № 4. Господарсько-правова відповідальність	10
Тема № 5. Правове регулювання банкрутства	10
Тема № 6. Захист економічної конкуренції	20
Тема № 7. Правове регулювання захисту якості продукції, робіт та послуг	20
Тема № 8. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності	1

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. 1. Правова характеристика відповідальності посадових осіб господарських товариств під час воєнного стану.
2. Правова характеристика виконавчих органів товариства з додатковою відповідальністю під час воєнного стану.
3. Сучасний стан вітчизняного законодавства про корпоративне управління під час воєнного стану.
4. Проблеми вдосконалення законодавства України про інвестиційну діяльність під час воєнного стану.
5. Правові форми корпоративного контролю в акціонерних товариствах під час воєнного стану .
6. Особливості відповідальності в організаційно-господарських відносинах під час воєнного стану.
7. Правова характеристика загальних зборів у товаристві з обмеженою відповідальністю під час воєнного стану.
8. Особливості створення та діяльності холдингових компаній в Україні під час воєнного стану.
9. Напрями гармонізації господарського законодавства України та законодавства Європейського Союзу під час воєнного стану.
10. Правовий статус споживача як учасника господарських правовідносин під час воєнного стану
- . 11. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування як учасники відносин у сфері господарювання під час воєнного стану.
12. Особливості здійснення державної підтримки підприємництва під час воєнного стану.
13. Особливості припинення кооперативу як суб'єкта господарювання під час воєнного стану.
14. Господарсько-правове регулювання відносин у сфері будівництва під час воєнного стану.
15. Державна регуляторна політика в сфері господарювання: стан та перспективи розвитку під час воєнного стану.
16. Правове становище казенних підприємств як суб'єктів господарювання під час воєнного стану.

17. Особливості припинення суб'єкта господарювання у формі реорганізації під час воєнного стану.
18. Концерн як організаційно-правова форма об'єднань підприємств під час воєнного стану.
19. Консорціум як організаційно-правова форма об'єднань підприємств під час воєнного стану.
20. Правове регулювання рекламної діяльності як виду господарювання під час воєнного стану.
21. Правове регулювання участі наукових установ у господарських відносинах під час воєнного стану.
22. Особливості здійснення державної регуляторної політики в іноземних державах: порівняльно-правовий аспект під час воєнного стану.
23. Правовий статус кооперативного об'єднання під час воєнного стану.
24. Поняття фінансової установи, особливості її створення та діяльності під час воєнного стану.
25. Державне регулювання ринку фінансових послуг під час воєнного стану.
26. Ліцензування як засіб державного регулювання господарської діяльності.
27. Застосування нормативів та лімітів у сфері господарювання під час воєнного стану.
28. Технічне регулювання як засіб регулюючого впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання під час воєнного стану.
29. Принципи, заборони та обмеження при здійсненні підприємницької діяльності під час воєнного стану.
30. Господарсько-правовий статус суб'єктів некомерційного господарювання та негосподарюючих суб'єктів під час воєнного стану.
31. Холдингові об'єднання як форма концентрації економічної влади під час воєнного стану.
32. Утворення суб'єкта господарювання шляхом примусового поділу (виділення) діючого суб'єкта господарювання за розпорядженням антимонопольних органів під час воєнного стану.
33. Правове регулювання створення господарських товариств на підставі модельного статуту під час воєнного стану.
34. Перспективи використання європейського законодавчого досвіду у господарсько-правовому полі України під час воєнного стану.

35. Співвідношення організаційно-правових форм господарювання в Україні та країнах ЄС під час воєнного стану.
36. Шляхи вдосконалення правового регулювання приватизації майна підприємств, що мають стратегічне значення під час воєнного стану.
37. Правовий статус суб'єктів природних монополій під час воєнного стану.
38. Правові титули майна суб'єктів господарських відносин та їх класифікація під час воєнного стану.
39. Місце та значення договору в механізмі господарсько-правового регулювання під час воєнного стану.
40. Особливості правового захисту суб'єктів господарювання від проявів недобросовісної конкуренції під час воєнного стану.
41. Підстави та правові наслідки визнання господарського договору недійсним під час воєнного стану.
42. Досудовий порядок реалізації господарсько-правової відповідальності під час воєнного стану.
43. Рамковий (генеральний) договір у сфері господарювання під час воєнного стану під час воєнного стану.
44. Конкурентні способи укладення господарських договорів під час воєнного стану.
45. Правова природа адміністративно-господарських санкцій в сфері господарювання під час воєнного стану.
46. Особливості відшкодування збитків у сфері господарювання під час воєнного стану.
47. Правова природа оперативно-господарських санкцій в сфері господарювання під час воєнного стану.
48. Інститут банкрутства в системі права Європейського Союзу та України: порівняльно-правовий аспект під час воєнного стану під час воєнного стану.
49. Правовий механізм ліквідації казенних підприємств під час воєнного стану.
50. Прогнозування та планування господарської діяльності під час воєнного стану.
51. Правове регулювання стимулювання господарської діяльності (пільги, дотації, компенсації, субсидії) під час воєнного стану.
52. Поняття економічної конкуренції та її роль у сфері господарювання під час воєнного стану.

53. Правові засади регулювання субпідрядних відносин у будівництві під час воєнного стану.
54. Здійснення господарської діяльності у виключній (морській) економічній зоні під час воєнного стану.
55. Технологія як об'єкт господарсько-правового регулювання під час воєнного стану.
56. Загальні і спеціальні презумпції визначення права зовнішньоекономічних договорів під час воєнного стану.
57. Зміст, принципи та засоби господарсько-правового регулювання банківської діяльності в Україні під час воєнного стану.
58. Поняття, ознаки, класифікація банків та їх характеристика як суб'єктів господарювання під час воєнного стану.
59. Проблеми гармонізації банківського законодавства України з Європейським законодавством під час воєнного стану.
60. Інвестиційний ринок як об'єкт державної інвестиційної політики під час воєнного стану.
61. Сучасні підходи до удосконалення правового регулювання інвестиційних відносин в Україні під час воєнного стану.
62. Гарантії стабільності режиму інвестиційної діяльності: теоретичний аспект під час воєнного стану.
63. Правове забезпечення інноваційної діяльності в Україні під час воєнного стану.
64. Правовий режим оренди майна у сфері господарювання під час воєнного стану.
65. Правовий статус фондової біржі під час воєнного стану.
66. Права та обов'язки аудиторів та аудиторських фірм: проблеми правового регулювання під час воєнного стану.
67. Правовий статус органів управління товарною біржею під час воєнного стану.
68. Господарсько-правове забезпечення права споживачів на безпечність товарів, робіт, послуг під час воєнного стану.
69. Порядок утворення та ліквідації спеціальних (вільних) економічних зон під час воєнного стану.

70. Правова регламентація перевезення вантажів у прямому змішаному сполученні під час воєнного стану.
71. Правовий статус сторін в договорі на реалізацію інвестиційного проекту у спеціальній (вільній) економічній зоні під час воєнного стану.
72. Господарсько-правова відповідальність професійних учасників ринку цінних паперів під час воєнного стану.
73. Правова характеристика інноваційного підприємства під час воєнного стану.
74. Особливості обігу цінних паперів акціонерного товариства під час воєнного стану.
75. Правовий статус бізнес-інкубатора як учасника інноваційних правовідносин під час воєнного стану.
76. Страхові організації як суб'єкти господарського права під час воєнного стану.
77. Правовий статус кооперативного банку під час воєнного стану.
78. Правові засади контролю за концентрацією суб'єктів господарювання під час воєнного стану.
79. Правовий статус Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку під час воєнного стану.
80. Правовий статус компанії з управління активами під час воєнного стану.

КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота/ Індивідуальна робота	
≤ 40	≤ 10	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота/ Індивідуальна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 20	≤ 30	

≤ 50	≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100	
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100	

**Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти
(денна та заочна форми навчання)**

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Високий рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Невисокий рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Достатній рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані , деякі види завдань виконані з помилками .
2	Недостатній рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички та вміння сформовані недостатньо ; більшість навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
1	Мінімальний рівень компетентностей. Студент, не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Незадовільний рівень компетентностей. Відсутність на занятті.

Для навчальної дисципліни «Правові основи підприємницької діяльності» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: залік, стандартизовані тести, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах.

Критерії оцінювання самостійної роботи (денна форма навчання)

Бали	Вид завдання
10	Написання та публікація наукової статті у фаховому виданні (за наявності опублікованих матеріалів із вказівкою на наукового керівника)
5	Написання та публікація тез доповіді на конференції (за наявності опублікованих матеріалів із вказівкою на наукового керівника)
2	Підготовка мультимедійної презентації (мінімум 20 слайдів) з обраної теми. При виставленні балів до уваги беруться наступні фактори: кількість слайдів, грамотність та правильність викладення інформації, послідовність викладення інформації, наявність висновків з розглянутих питань та теми в цілому.
2	Підготовка тестових питань (мінімум 20 питань, одне питання – 4 варіанти відповіді) з обраної теми. При виставленні балів до уваги беруться наступні фактори: кількість тестових питань, грамотність та правильність написання питання та відповідей до нього.
2	Підготовка 5 практичних задач з обраної теми. При виставленні балів до уваги беруться наступні фактори: комплексність у написанні умов задачі та поставлених до неї питань чи завдання, грамотність.

Критерії оцінювання самостійної роботи (заочна форма навчання)

Бали	Вид завдання
30	Написання та публікація наукової статті у фаховому виданні (за наявності опублікованих матеріалів із вказівкою на наукового керівника)
15	Написання та публікація тез доповіді на конференції (за наявності опублікованих матеріалів із вказівкою на наукового керівника)
5	Підготовка мультимедійної презентації (мінімум 20 слайдів) з обраної теми. При виставленні балів до уваги беруться наступні фактори: кількість слайдів, грамотність та правильність викладення інформації, послідовність викладення інформації, наявність висновків з розглянутих питань та теми в цілому.
5	Підготовка тестових питань (мінімум 20 питань, одне питання – 4 варіанти відповіді) з обраної теми. При виставленні балів до уваги беруться наступні фактори: кількість тестових питань, грамотність та правильність написання питання та відповідей до нього.
5	Підготовка 5 практичних задач з обраної теми. При виставленні балів до уваги беруться наступні фактори: комплексність у написанні умов задачі та поставлених до неї питань чи завдання, грамотність.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
-----------------------	--------------------------------------	------------------------------

	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	Відмінно	A	« Відмінно » - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89		Добре	B	« Дуже добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.
75-82			C	« Добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68-74		Задовільно	D	« Задовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-67			E	« Достатньо » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД

				навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	не зараховано	Не задовільно	FX	« Умовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1-34			F	« Безумовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

6. ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основні нормативні акти:

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к 96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254-96-vr>.

- акти міжнародного права:

1. Загальна декларація прав людини : Декларація ООН від 10.12.1948. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015.

2. Про захист прав людини і основоположних свобод : Конвенція Ради Європи від 04.11.1950. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.

- закони:

1. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

2. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
3. Господарський процесуальний кодекс України : Закон України від 06.11.1991 р. № 1798-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>
4. Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів : Закон України від 23.05.2024 р. № 3755-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
5. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
6. Про забезпечення права на справедливий суд: Закон України від 12.02.2015 р. № 192-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
7. Закон України «Про доступ до судових рішень» від 22 грудня 2005 року № 3262-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3262-15#Text>
8. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 р. № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
9. Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 р. № 3425-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
10. Про доступ до судових рішень : Закон України від 22.12.2005 р. № 3262-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3262-15#Text>
10. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу : Закон України від 16.03.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
11. Про міжнародне приватне право : Закон України від 23 червня 2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

- підзаконні акти:

1. Положення про автоматизовану систему документообігу суду: Рішення Ради суддів України № 17 від 02.03.2018. URL: <http://surl.li/gbell>
2. Положення про порядок функціонування окремих підсистем (модулів) Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, затверджене рішенням Вищої ради правосуддя від 17.08.2021 р. № 1845/0/15-21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1845910-21#n23>
3. Про визначення територіальної підсудності справ: Розпорядження Верховного Суду України. URL: <http://surl.li/ccpbtd> (дата звернення: 03.06.2024).
4. Щодо роботи судів в умовах воєнного стану: Рекомендації Ради Суддів України від 02.03.2022 р. URL: <http://surl.li/cgror> (дата звернення: 03.06.2024).
5. Про здійснення правосуддя в умовах війни станом на 31.05.2022 р. : Державна судова адміністрація України. Сайт Державної судової адміністрації України. URL: <https://dsa.court.gov.ua/dsa/pres-centr/news/1279804/>

Підручники :

1. Господарське право України. Особлива частина: підручник. М.С. Долинська, Г.В. Смолин, О.А. Туркот, Л.В. Хомко, Б.М. Гамалюк; за ред. Г.В. Смолина. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 536 с.

2. Господарське право (Загальна частина) : підручник / за ред. В. С. Щербини, В. В. Резнікової. Київ : Видавництво Ліра-К, 2023. 588 с.
3. Господарський процес : підручник. О. П. Світличний. 2 вид., перероб. і доп. Київ : НУБіП України, 2023. 342 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Господарське право : навч. Посібник. Укл. А.А. Бутирський. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 144 с.
2. Господарське право в схемах і таблицях : навч. посіб. Т.І. Швидка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2024. 208 с.
3. Мілаш В. С. Господарське право : навч. посіб. для підгот. до іспитів. 7-ме вид., змін. Харків : Право, 2021. 402 с.
4. Господарське право : навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання). Подцерковний О. П., Добровольська В. В., Зятіна Д. В., Будурова Г. М. Одеса : НУ "ОЮА", 2021. 166 с.
5. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України. Станом на 1 лютого 2022 р. За заг. ред. Короеда С. О. Київ : Видавничий дім «Професіонал», 2022. 420 с.

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.rada.gov.ua> - Офіційний портал Верховної Ради України.
2. <http://www.kmu.gov.ua/control> - Урядовий портал.
3. <http://www.court.gov.ua> - Офіційний веб-портал «Судова влада України».
4. <http://www.ccu.gov.ua> - Конституційний Суд України.
5. <https://supreme.court.gov.ua/supreme/> - Верховний Суд.
6. <http://www.nbuv.gov.ua> - Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.
7. <http://reyestr.court.gov.ua> - Єдиний державний реєстр судових рішень.

**Завідувач кафедри
цивільно-правових дисциплін**

Володимир КИЯН

Додаток 1 до Робочої програми
навчальної дисципліни

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

[illegible]